

OBSAH

ÚVOD	5
----------------	---

H l a v a I

BOJ ZA VYTVOŘENÍ SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÉ DĚLNICKÉ STRANY V RUSKU

(Léta 1883—1901)

1. Zrušení nevolnictví a rozvoj průmyslového kapitalismu v Rusku. Vznik novodobého průmyslového proletariátu. První kroky dělnického hnutí	7
2. Narodnictví a marxismus v Rusku. Plechanov a jeho skupina „Osvobození práce“. Plechanovův boj proti narodnictví. Rozšíření marxismu v Rusku	12
3. Počátek revoluční činnosti Leninovy. Petrohradský „Svaz boje za osvobození dělnické třídy“	20
4. Leninův boj proti narodnictví a „legálnímu marxismu“. Leninova idea svazku dělnické třídy a rolnictva. I. sjezd sociálně demokratické dělnické strany Ruska	23
5. Leninův boj proti „ekonomismu“. Založení leninského listu „Jiskra“	26
Stručné závěry	28

H l a v a II

VYTVOŘENÍ SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÉ DĚLNICKÉ STRANY RUSKA. VZNIK BOLŠEVICKÉ A MENŠEVICKÉ FRAKCE VE STRANĚ

(Léta 1901—1904)

1. Vzestup revolučního hnutí v Rusku v letech 1901—1904	30
2. Leninův plán vybudování marxistické strany. Oportunismus „ekonomistů“. Boj „Jiskry“ za Leninův plán. Leninova kniha „Co dělat?“ Ideologické základy marxistické strany	33
3. II. sjezd Sociálně demokratické dělnické strany Ruska. Schválení programu a organizačního řádu a založení jednotné strany. Difference na sjezdu a vznik dvou směrů ve straně: směru bolševického a menševického	42

4. Rozbíječský postup menševických předáků a zostření boje ve straně po II. sjezdu. Oportunismus menševiků. Leninova kniha „Krok vpřed, dva kroky vzad“. Organisační základy marxistické strany	47
<i>Stručné závěry</i>	56

H l a v a I I I

MENŠEVICI A BOLŠEVICI V OBDOBÍ RUSKO-JAPONSKÉ VÁLKY A PRVNÍ RUSKÉ REVOLUCE

(*Léta 1904—1907*)

1. Rusko-japonská válka. Další rozmach revolučního hnutí v Rusku. Stávky v Petrohradě. Demonstrace dělnictva před Zimním palácem 9. ledna 1905. Střelba do zástupů. Počátek revoluce . . .	57
2. Politické stávky a demonstrace dělnictva. Narůstání revolučního hnutí rolnictva. Povstání na křižníku „Potěmkin“	61
3. Spory o taktiku mezi bolševiky a menševiky. III. sjezd strany. Leninova kniha „Dvě taktiky sociální demokracie v demokratické revoluci“. Základy taktiky marxistické strany	65
4. Další vzestup revoluce. Celostátní politická stávka v říjnu 1905. Ústup carismu. Carský manifest. Vznik sovětů dělnických zástupců.	80
5. Prosincové ozbrojené povstání. Porážka povstání. Ústup revoluce. I. Státní дума. IV. (sjednocovací) sjezd strany	83
6. Rozehnutí I. Státní dumy. Svolání II. Státní dumy. V. sjezd strany. Rozehnutí II. Státní dumy. Příčiny porážky první ruské revoluce.	90
<i>Stručné závěry</i>	97

H l a v a I V

MENŠEVICI A BOLŠEVICI V OBDOBÍ STOLYPINSKÉ REAKCE. BOLŠEVICI SE ORGANISUJÍ V SAMOSTATNOU MARXISTICKOU STRANU

(*Léta 1908—1912*)

1. Stolypinská reakce. Rozklad v opozičních vrstvách inteligence. Úpadkové tendence. Přejít částí intelektuálů ze strany do tábora nepřátel marxismu a pokusy o revisi marxistické theorie. Lenin v knize „Materialismus a empiriokriticismus“ rázně odmítá revisionisty a hájí theoretické základy marxistické strany	99
2. O dialektickém a historickém materialismu	107
3. Bolševici a menševici v letech stolypinské reakce. Boj bolševiků proti likvidátorům a otzovistům	137
4. Boj bolševiků proti trockismu. Srpnový protistranický blok	141
5. Pražská konference strany roku 1912. Bolševici se organisují v samostatnou marxistickou stranu	143
<i>Stručné závěry</i>	148

H l a v a V

STRANA BOLŠEVIKŮ V LETECH ROZMACHU DĚLNICKÉHO HNUTÍ PŘED PRVNÍ IMPERIALISTICKOU VÁLKOU

(Léta 1912—1914)

1. Rozmach revolučního hnutí v letech 1912—1914	150
2. Bolševický časopis „Pravda“. Bolševická skupina ve IV. Státní dumě	154
3. Vítězství bolševiků v legálních organizacích. Další růst revolučního hnutí. Předvečer imperialistické války	161
<i>Stručné závěry</i>	164

H l a v a V I

STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ IMPERIALISTICKÉ VÁLKY. DRUHÁ REVOLUCE V RUSKU

(Rok 1914—březen 1917)

1. Vznik a příčiny imperialistické války	165
2. Přejít stran II. Internacionály na stranu vlastních imperialistických vlád. Rozpad II. Internacionály na jednotlivé sociálšovinistické strany	168
3. Theorie a taktika bolševické strany v otázkách války, míru a revoluce	171
4. Porážka carských armád na frontě. Hospodářský rozvrat. Krise carismu	177
5. Únorová revoluce. Pád carismu. Ustavení sovětů dělnických a vojenských zástupců. Utvoření Prozatímní vlády. Dvojvládí	179
<i>Stručné závěry</i>	184

H l a v a V I I

STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ PŘÍPRAVY A PROVEDENÍ ŘÍJNOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE

(Duben 1917—rok 1918)

1. Situace v zemi po únorové revoluci. Strana vystupuje z illegality a přechází k otevřené politické činnosti. Leninův příjezd do Petrohradu. Leninovy dubnové these. Strana se orientuje na přechod k socialistické revoluci	186
2. Počátek krise Prozatímní vlády. Dubnová konference bolševické strany	192
3. Úspěchy bolševické strany v hlavním městě. Nezdar ofensivy armád Prozatímní vlády na frontě. Potlačení červencové demonstrace dělníků a vojáků	196
4. Bolševická strana se orientuje na přípravu ozbrojeného povstání. VI. sjezd strany	200

5. Spiknutí generála Kornilova proti revoluci. Potlačení spiknutí. Přechod sovětů v Petrohradě a Moskvě na stranu bolševiků . . .	204
6. Říjnové povstání v Petrohradě a zatčení Prozatímní vlády. II. sjezd sovětů a utvoření sovětské vlády. Dekrety II. sjezdu sovětů o míru a půdě. Vítězství socialistické revoluce. Příčiny vítězství socialistické revoluce	209
7. Boj bolševické strany za upevnění vlády sovětů. Brest-litevský mír. VII. sjezd strany	218
8. Leninův plán zahájení socialistické výstavby. Výbory venkovské chudiny a zkrocení kulactva. Vzpoura „levých“ eserů a její potlačení. V. sjezd sovětů a přijetí ústavy Ruské socialistické federativní sovětské republiky	224
<i>Stručné závěry</i>	227

H l a v a V I I I

STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ CIZÍ VOJENSKÉ INTERVENCE A OBČANSKÉ VÁLKY

(Léta 1918—1920)

1. Začátek cizí vojenské intervence. První období občanské války .	229
2. Válečná porážka Německa. Revoluce v Německu. Založení III. Internacionály. VIII. sjezd strany	234
3. Zesílení intervence. Blokáda Země sovětů. Kolčakovo tažení a jeho úplná porážka. Denikinovo tažení a jeho úplná porážka. Tříměsíční oddech. IX. sjezd strany	240
4. Útok polských pánů proti Zemi sovětů. Výpad generála Wrangela. Zhroucení polského plánu. Úplné potření Wrangela. Konec intervence	244
5. Jak a proč zvítězila Země sovětů nad spojenými silami anglo-francouzsko-japonsko-polské intervence a buržoasně-statkářsko-bělogvardějské kontrarevoluce v Rusku?	247
<i>Stručné závěry</i>	251

H l a v a I X

STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ PŘECHODU K POKOJNÉ OBNOVĚ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

(Léta 1921—1925)

1. Země sovětů po zlikvidování intervence a občanské války. Nesnáze období obnovy	252
2. Diskuse ve straně o odborech. X. sjezd strany. Porážka oposice. Přechod k Nové hospodářské politice (Nepu)	255
3. První výsledky Nové hospodářské politiky. XI. sjezd strany. Utvoření Svazu sovětských socialistických republik. Onemocnění Lenina. Leninův družstevní plán. XII. sjezd strany	262

4. Překonávání obtíží při obnově národního hospodářství. Zvýšená aktivita trockistů v souvislosti s Leninovou nemocí. Nová diskuse ve straně. Porážka trockistů. Leninova smrt. Leninská výzva. XIII. sjezd strany	268
5. Sovětský svaz ke konci období obnovy. Problém socialistického budování a vítězství socialismu v naší zemi. „Nová oposice“ Zinověva a Kameněva. XIV. sjezd strany. Zaměření na socialistickou industrialisaci země	274
<i>Stručné závěry</i>	283

H l a v a X

STRANA BOLŠEVIKŮ V BOJI ZA SOCIALISTICKOU INDUSTRIALISACI ZEMĚ

(*Léta 1926—1929*)

1. Nesnáze v období socialistické industrialisace a jejich překonávání. Utvoření trockisticko-zinověvovského protistranického bloku. Protisovětské projevy bloku. Porážka bloku	284
2. Úspěchy socialistické industrialisace. Opoždování zemědělství. XV. sjezd strany. Zaměření na kolektivisaci zemědělství. Rozdrcení trockisticko-zinověvovského bloku. Politické obojetnictví	290
3. Útok proti kulactvu. Bucharinovsko-rykovovská protistranická skupina. Schválení první pětiletky. Socialistické soutěžení. Počátek masového kolchozního hnutí	295
<i>Stručné závěry</i>	303

H l a v a X I

STRANA BOLŠEVIKŮ V BOJI ZA KOLEKTIVISACI ZEMĚDĚLSTVÍ

(*Léta 1930—1934*)

1. Mezinárodní situace v letech 1930—1934. Hospodářská krise v kapitalistických zemích. Okupace Mandžuska Japonskem. Příchod fašistů k moci v Německu. Dvě ohniska války	305
2. Od politiky omezování kulackých živlů k politice zlikvidování kulactva jako třídy. Boj proti překrucování politiky strany v kolchozním hnutí. Útok proti kapitalistickým živlům na celé frontě. XVI. sjezd strany	308
3. Zaměření na rekonstrukci všech odvětví národního hospodářství. Význam techniky. Další růst kolchozního hnutí. Politická oddělení při strojně-traktorových stanicích. Výsledky splnění pětiletky za čtyři léta. Vítězství socialismu na celé frontě. XVII. sjezd strany	317
4. Bucharinovci se zvrhávají v politické obojetníky. Trockističtí obojetníci se zvrhávají v bělogvardějskou bandu vrahů a špionů. Zákeřné zavraždění S. M. Kirova. Opatření strany k zvýšení bolševické ostrážitost	329
<i>Stručné závěry</i>	334

Hlava XII

STRANA BOLŠEVIKŮ V BOJI ZA DOVRŠENÍ VÝSTAVBY SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI A PROVEDENÍ NOVÉ ÚSTAVY

(Léta 1935—1937)

1. Mezinárodní situace v letech 1935—1937. Přejídné zmírnění hospodářské krise. Začátek nové hospodářské krise. Anexe Habeše Itálii. Německo-italská intervence ve Španělsku. Vpád Japonska do střední Číny. Počátek druhé imperialistické války	336
2. Další rozmach průmyslu a zemědělství v Sovětském svazu. Splnění druhé pětiletky před stanovenou lhůtou. Rekonstrukce zemědělství a dokončení kolektivisace. Význam kádrů. Stachanovské hnutí. Vzestup blahobytu lidu. Vzestup kultury lidu. Síla sovětské revoluce	340
3. VIII. sjezd sovětů. Schválení nové ústavy Svazu sovětských socialistických republik	347
4. Vyhlazení zbytků bucharinovsko-trockistických špionů, škůdců a vlastizrádců. Přípravy k volbám do Nejvyššího sovětu SSSR. Zaměření strany na širokou vnitrostranickou demokracii. Volby do Nejvyššího sovětu SSSR	352
ZÁVĚR	359
ODKAZY K LENINOVÝM SEBRANÝM SPISŮM	371